

KOMENDA POWIATOWA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W CZARNKOWIE

INFORMACJA

Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej

o zagrożeniach, stanie ochrony
przeciwpożarowej i ratownictwa
na terenie gminy

Czarnków

I. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU CHRONIONEGO KP PSP CZARNKÓW

1. Ogólna charakterystyka powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego

Powiat Czarnkowsko-Trzcianecki położony jest w północnej części województwa Wielkopolskiego. Jest jednym z niewielu powiatów, w skład, których wchodzi dwa, niegdyś niezależne miasta, będące samodzielnymi powiatami. Zajmuje drugie miejsce w Wielkopolsce pod względem wielkości obszaru dzięki powierzchni 1808 km² i dziewiąte pod względem liczby ludności, która sięga rzędu 88 134 mieszkańców. Teren powiatu to miejsce przecięcia ważnych szlaków komunikacyjnych. Na osi z Południa na Północ tj. od Poznania do Bałtyku oraz na osi z Zachodu na Wschód tj. trasa Kostrzyn n/Odrą - Gorzów Wlkp.-Piła. Oprócz tego krzyżują się tu linie kolejowe - tranzytowe, które przebiegają przez Krzyż Wlkp.-Trzciankę w kierunku Piły oraz bardziej uczęszczana z Poznania do Szczecina.

Główną rzeką regionu jest rzeka Noteć, na której znajdują się trzy mosty: w Czarnkowie, Drawsku i Wieleniu, natomiast we wsiach: Ciszkowo i Walkowice działają przeprawy promowe. Powiat obejmuje 8 gmin: jedna posiada status gminy miejskiej - Czarnków, jest to również siedziba władz powiatowych. Trzy gminy posiadają status miejsko - wiejski: Krzyż Wlkp., Trzcianka i Wieleń oraz gminy pozostałe o statusie gmin wiejskich: Czarnków, Drawsko, Lubasz i Połajewo.

Powiat czarnkowsko-trzcianecki zajmuje obszar 1806 km². Liczba ludności na terenie powiatu wynosi 88 081 osób, w tym 40,9 tys. osób zamieszkuje w miastach. Gęstość zaludnienia rejonu wynosi 49 osób na km². Powiat charakteryzuje się dużym stopniem zalesienia 51,4% powierzchni. Na terenie powiatu znajdują się tereny Nadleśnictw: Trzcianka, Krzyż, Potrzebowice, Krucz, Sarbia, Zdrojowa Góra, Wronki, Oborniki oraz Drawieński Park Narodowy.

2. Ogólna charakterystyka gminy Czarnków

Gmina Czarnków – gmina wiejska położona w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. W latach 1975-1998 gmina znajdowała się w województwie pilskim. Gmina Czarnków graniczy z miastem Czarnków oraz z gminami: Trzcianka, Wieleń, Lubasz, Połajewo, Ryczywół, Budzyń, Chodzież i Ujście.

Według danych ewidencyjnych gmina zajmuje powierzchnię 34 577 ha (co stanowi 19,1% powierzchni powiatu). Gmina Czarnków jest trzecią największą gminą w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. W skład gminy wchodzi 24 sołectwa: Białężyn, Brzeźno, Bukowiec, Ciszkowo, Gajewo, Gębice, Gębiczyn, Góra-Pianówka, Grzępy, Huta, Jędrzejewo, Komorzewo, Kuźnica Czarnkowska, Marunowo, Mikołajewo, Radolinek, Radosiew, Romanowo Dolne, Romanowo Górne, Sarbia-Sarbka, Śmieszkowo, Średnica, Walkowice, Zofiowo.

Krajobraz okalający gminę to wzgórza i wzniesienia przecięte doliną Noteci. Krawędź doliny od strony południowej jest tu wyniosła, stroma, poprzecinana głębokimi jarami opadającymi prostopadle w kierunku rzeki. Gmina obejmuje północne krańce Niziny Wielkopolskiej i fragmenty Puszczy Noteckiej. Tereny, na których się znajduje uważane są za najbardziej atrakcyjne zakątki Wielkopolski i określane są mianem „Szwajcarii Czarnkowskiej”.

Gmina Czarnków zajmuje powierzchnię 34 590 ha. W gminie przeważają użytki rolne, które stanowią 52,7% ogólnej powierzchni gminy. Dużą powierzchnie zajmują również grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione (41,2%). Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2017 roku Gminę Czarnków zamieszkiwało 11 422 osoby, co stanowi 13% ludności powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego.

W Gminie Czarnków na koniec 2017 roku funkcjonowało 787 podmiotów gospodarczych. Na terenie gminy nie występuje przemysł, a struktura branżowa gospodarki skupia się wokół handlu hurtowego i detalicznego, rolnictwa, leśnictwa i łowiectwa, transportu, budownictwa. Największy rozwój przedsiębiorczości występuje w strefie oddziaływania miasta Czarnkowa, w sołectwach: Kuźnica Czarnkowska, Brzeźno, Śmieszkowo, Sarbia-Sarbka, Romanowo Dolne i Gębice.

Według Banku Danych Lokalnych GUS na terenie gminy było 14091,59 ha gruntów leśnych, z czego 93,6% to grunty leśne publiczne. Lesistość gminy wynosiła 39,7% i była niższa niż wskaźnik dla całego powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego (50,9%).

Lasy na terenie gminy Czarnków administrowane są przez trzy nadleśnictwa:

- Nadleśnictwo Sarbia sprawuje nadzór nad lasami Skarbu Państwa o powierzchni 7 673,15 ha oraz lasami niepaństwowymi o powierzchni 497,37 ha,
 - Nadleśnictwo Trzcianka sprawuje nadzór nad lasami Skarbu Państwa o powierzchni 4 693,91 ha oraz lasami niepaństwowymi o powierzchni 248,15 ha.
 - Nadleśnictwo Krucz sprawuje nadzór nad lasami Skarbu Państwa o powierzchni 749,03 ha oraz lasami niepaństwowymi o powierzchni 55,08 ha.
-

II. ZAGROŻENIA NA TERENIE GMINY

Na terenie gminy występują następujące grupy zagrożeń:

- pożarowe, wynikające z dużego stopnia zalesienia, charakteru zabudowy,
- substancjami toksycznymi występującymi w zakładach,
- substancjami toksycznymi i chemicznymi w transporcie kolejowym, drogowym,
- życia i zdrowia ludzi w obiektach zaliczonych do kategorii ZL,
- powodziowe i wodne,
- wynikające z działalności w rolnictwie,
- inne (zjawiska natury, nietypowe zachowanie zwierząt i owadów, gospodarka odpadami).

1. Zagrożenia związane z infrastrukturą

Charakter zabudowy niesie za sobą zagrożenia związane z pożarami zabudowań rolniczych, w tym budynków inwentarskich, składowisk i magazynów. Pożary w osiedlach wiejskich, inaczej niż w miastach, mogą charakteryzować się powstawaniem w szybkim czasie zewnętrznych ognisk pożaru. Ogniska zewnętrzne zaś wpływać mogą na szybkie rozprzestrzenianie się ognia.

2. Wypadki i katastrofy w transporcie

Gmina to węzeł dróg wojewódzkich w kierunku Obornik, Szamotuł, Piły, Wielenia i Trzcianki. Przez teren gminy przebiegają następujące drogi:

- drogi wojewódzkie o łącznej długości 77,6 km,
- drogi powiatowe o łącznej długości 73,1 km,
- drogi gminne uzupełniające sieć dróg powiatowych, łączących okoliczne miejscowości o łącznej długości około 107,4 km.

Wzmożony ruch turystyczny latem oraz wyraźny wzrost częstotliwości przewozów materiałów niebezpiecznych szczególnie w transporcie drogowym zwiększa zagrożenie na drogach na terenie gminy.

3. Awarie infrastruktury komunalnej

- sieci energetycznych,
- sieci wodnokanalizacyjnych,
- sieci gazowych.

4. Zagrożenie meteorologiczne

- obfite opady deszczu,
- silne wiatry,
- zimowe odwilże.

5. Zagrożenia związane z zachowaniem zwierząt

III. POTENCJAŁ RATOWNICZY

1. Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy:

Siły ratownicze powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego stanowią jednostki ochrony przeciwpożarowej KSRG i pozostałe. Trzon stanowią:

1. Komenda Powiatowa PSP z JRG Czarnków i JRG Trzcianka,
2. OSP włączone do KSRG - 14
3. OSP typu „S” spoza KSRG - 19
4. Pozostałe OSP - 13

2. Operacyjne zabezpieczenie Gminy Czarnków

Podmiotami ratowniczymi odpowiedzialnymi za właściwe realizowanie zadań ratowniczych na terenie Gminy Czarnków są:

- JRG Czarnków i JRG Trzcianka,
- Jednostki OSP w KSRG: Sarbia Sarbka, Gajewo,
- Jednostki OSP poza KSRG: Huta, Ciszkowo, Jędrzejewo,
- Inne podmioty na podstawie podpisanych porozumień.

Poniższa tabela wskazuje na status organizacyjny OSP Gminy Czarnków do prowadzenia działań ratowniczych.

Lp.	Nazwa jednostki	Typ	Kat. JOT	Liczba strażaków		Gmina
				Ogółem	Uprawnieni do działań	
1.	OSP Sarbka Sarbia	S2	JOT 3	20	19	Czarnków
2.	OSP Gajewo	S2	JOT 3	17	14	
3.	OSP Jędrzejewo	S1	JOT 4	13	12	
4.	OSP Huta	S1	JOT 4	18	16	
5.	OSP Ciszkowo	S1	JOT 4	13	10	

Jednostki OSP włączone do KSRG są kluczowym elementem w systemie ratowniczym naszego powiatu. Jako jednostki najbardziej prężne i mobilne stanowią cenne uzupełnienie potencjału ratowniczego PSP.

3. Sprzęt i wyposażenie Ochotniczych Straży Pożarnych

Wyposażenie gminnych OSP w pojazdy

Na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego działają 33 jednostki Ochotniczych Straży Pożarnej typu „S”, w tym 14 należy do KSRG. Łącznie jednostki OSP dysponują 67 pojazdami pożarniczymi i specjalnymi. Wykaz pojazdów będących na wyposażeniu OSP gminy Czarnków przedstawia niżej umieszczona tabela.

Lp.	JEDNOSTKA OSP	MARKA POJAZDU	TYP POJAZDU	ROK PRODUKCJI
1.	Ciszkowo	VW T-4	SLBus 9	1993
2.	Gajewo	Star 244	GBA –Rt 2,5/16	1990
		Star 244	GBA 2,5/16	1975
3.	Huta	Star 266	GBM 2/8	1989
4.	Sarbka Sarbia	Star 200	GBM 2/8	1988
		Renault M210.13	GBA –Rt 2/17	2000
5.	Jędrzejewo	Star 244	GBA 2,5/16	1986

4. Dotacje dla Ochotniczych Straży Pożarnych

Dotacje dla jednostek OSP gminy Czarnków przedstawia poniższa tabela.

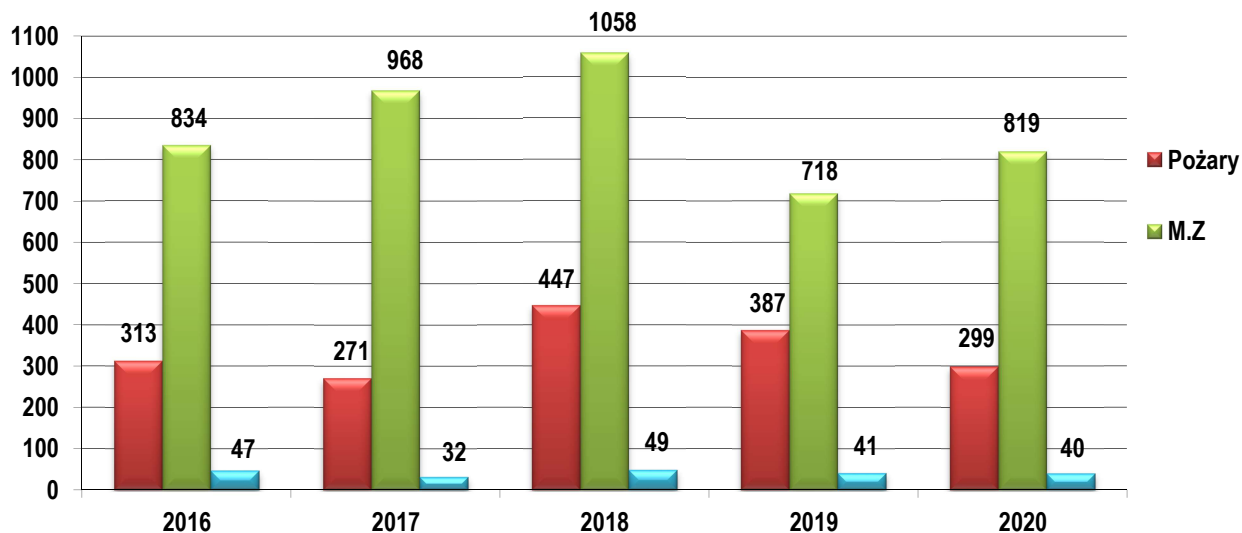
OSP KSRG	Inwestycje budowlane			Sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej			Wyposażenie osobiste i ochronne			Kwota	
	Nazwa	Dotacja KSRG	Środki własne	Nazwa	Dotacja KSRG	Środki własne	Nazwa	Dotacja KSRG	Środki własne	Dotacja KSRG	Środki własne
Sarbka Sarbia	Remont bramy gar., malowanie ścian i posadzki	10 000	10 000	Taśma sztywna (10 szt.)	805	0	Szelki bezpieczeństwa Karabinek stalowy 10 szt. buty strażackie skórzane 3 pary buty gumowe 2 pary Rękawice 2 pary Kominiarka strażacka	3 635	319	13 635	319

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Czarnkowie

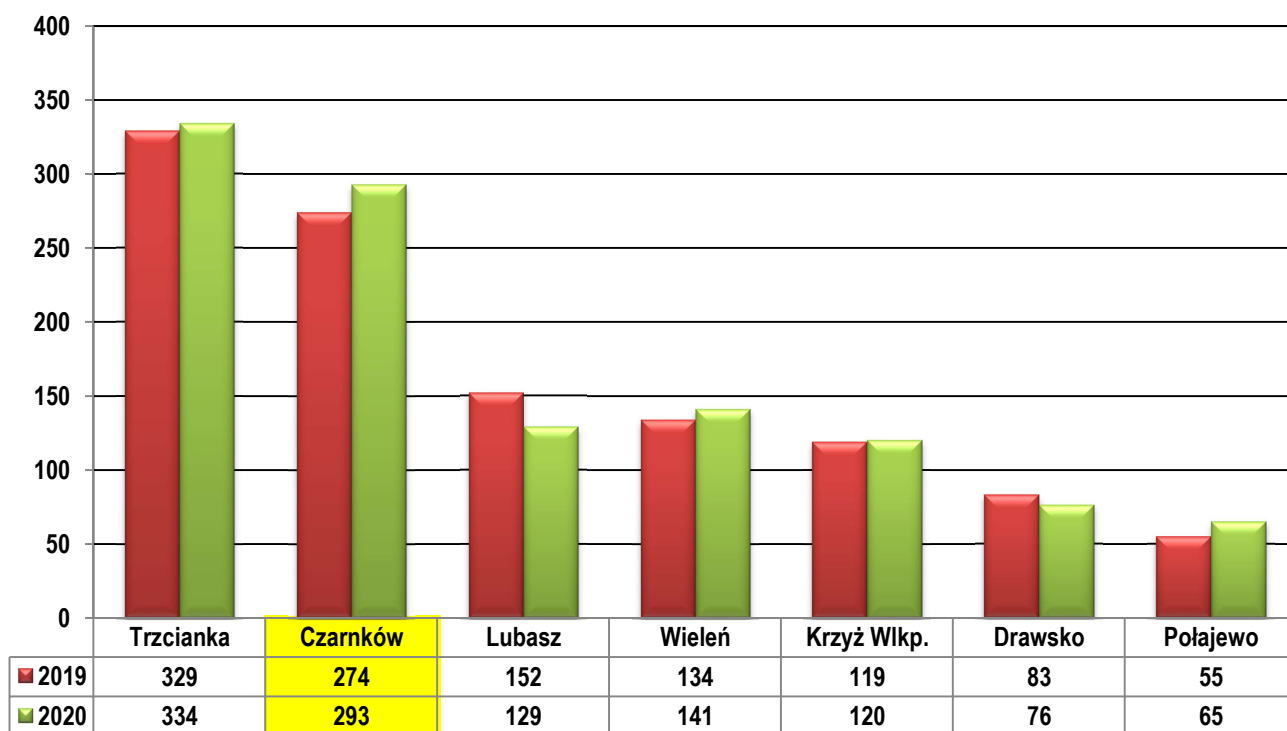
OSP KSRG	Inwestycje budowlane			Sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej			Wypożyczenie osobiste i ochronne			Kwota	
	Nazwa	Dotacja KSRG	Środki własne	Nazwa	Dotacja KSRG	Środki własne	Nazwa	Dotacja KSRG	Środki własne	Dotacja KSRG	Środki własne
Gajewo	-	-	-	-	-	-	Bloczek ratowniczy podwójny Karabinek stalowy 10 szt. kask ochronny uprząż ewakuacyjna szelki bezpieczeństwa rękawice specjalne	2 681	0	2 681	0
Wydatki bieżące w złotych									RAZEM		

IV. STATYSTYKA ZDARZEŃ NA TERENIE POWIATU W TYM GMINY KRZYŻ

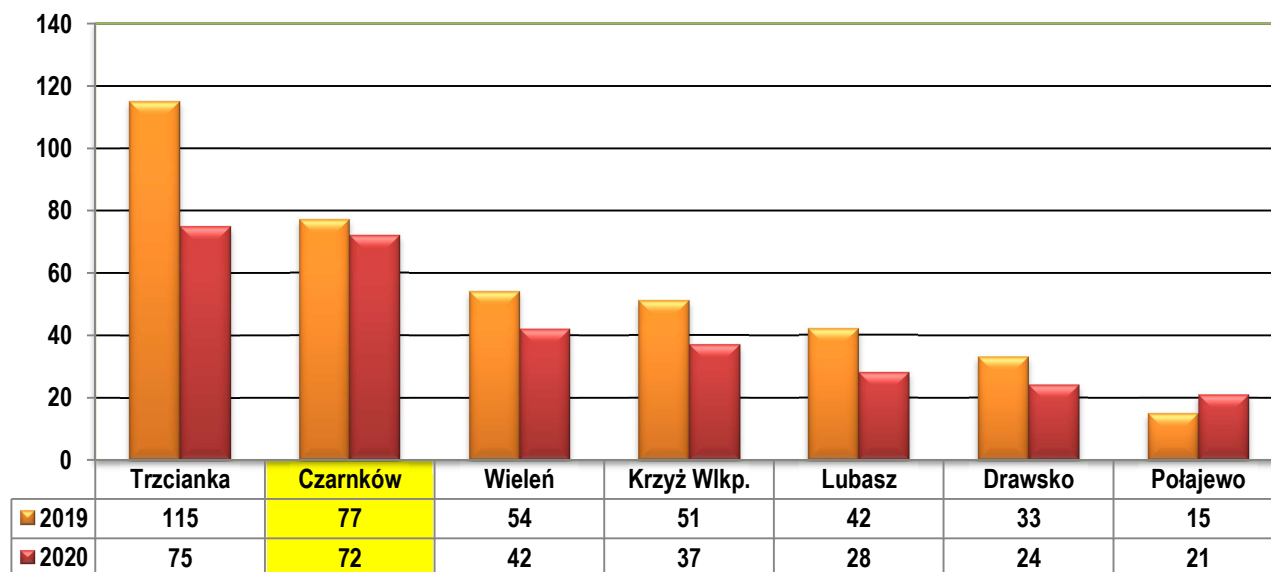
1. Zestawienie porównawcze ilości zaistniałych pożarów, miejscowych zagrożeń i alarmów fałszywych w latach 2016-2020

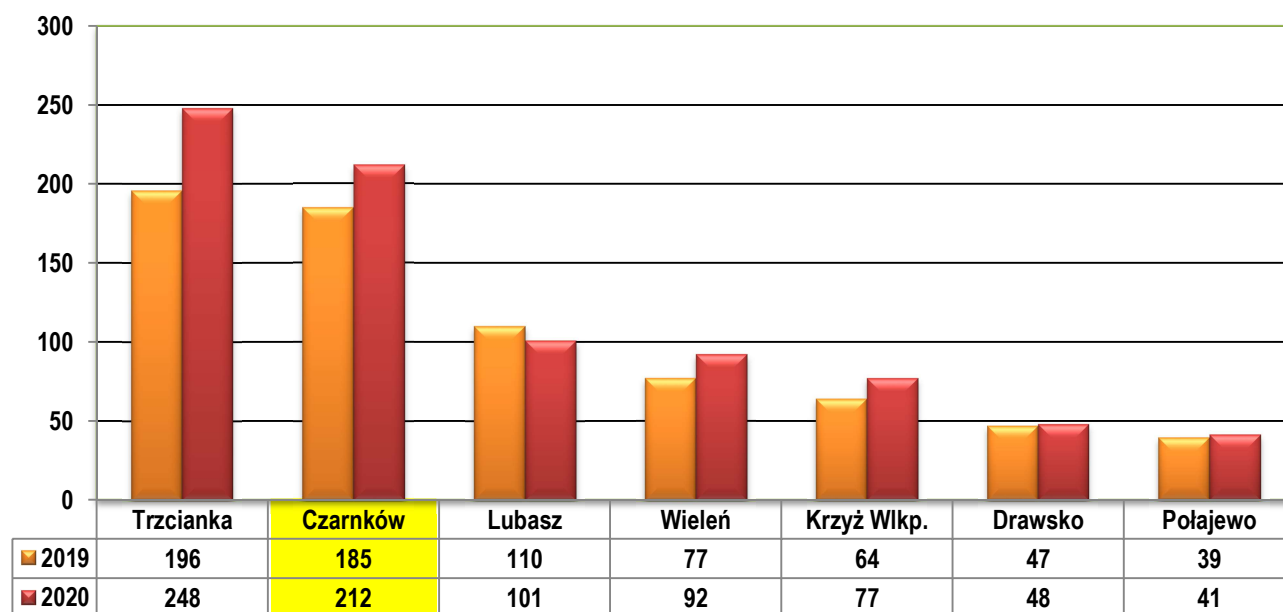
2. Statystyka zdarzeń wg gmin w latach 2019-2020

3. Statystyki pożarów z podziałem na gminy w latach 2019-2020

4. Statystyki miejscowych zagrożeń z podziałem na gminy w latach 2019-2020

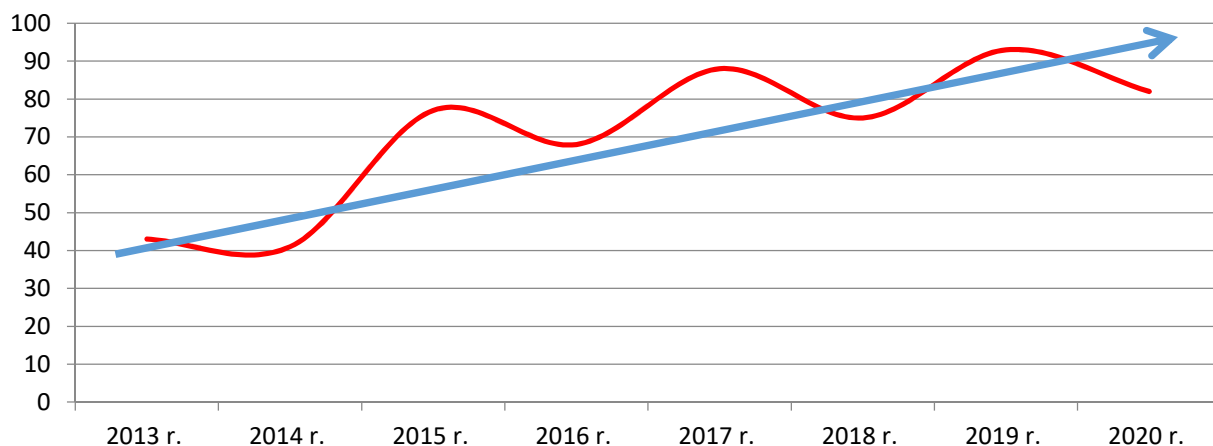

5. Statystyka pożarów sadzy w kominie

Z analiz statystycznych wynika, że począwszy od 2013 roku liczba pożarów sadzy w przewodach kominowych jest znacząca. Ubiegły rok miał tendencję spadkową w porównaniu do 2019 roku. W latach 2013-2020 w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim odnotowano łącznie 567 pożarów sadzy w przewodach kominowych z czego większość miała miejsce w budynkach mieszkalnych. Zestawienie ilości pożarów sadzy w kominie w latach 2013-2020 przedstawia poniższa tabela i wykres:

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem 2013-2020
Ilość	43	41	77	68	88	75	93	82	567

Ilość pożarów sadzy w kominach w latach 2013-2020

Poniżej przedstawiono zestawienie ilości zdarzeń związanych z tą grupą pożarów zaistniałych na terenie powiatu w 2020 roku wraz z ich podziałem na poszczególne gminy.

Rok 2020								
Organ	miasto Czarnków	gmina Czarnków	Drawsko	Krzyż Wlkp.	Lubasz	Połajewo	Trzcianka	Wieleń
Ilość	1	16	4	10	7	8	23	13
[%]	1%	20%	5%	12%	9%	10%	27%	16%

6. Udział jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w zdarzeniach w poszczególnych gminach

Lp.	Gmina	Zastępy ratownicze			Razem
		JRG PSP	OSP z KSRG	Pozostałe OSP	
1.	M. Czarnków	239	17	1	257
2.	Gm. Czarnków	207	76	42	325
3.	M i Gm. Trzcianka	484	114	49	647
4.	M. i Gm. Wieleń	49	198	17	264
5.	M. i Gm. Krzyż Wlkp.	36	219	3	258
6.	Gm. Drawsko	15	103	45	163
7.	Gm. Lubasz	116	125	28	269
8.	Gm. Połajewo	54	50	47	151
Razem		1200	902	232	2334

7. Ilość strażaków biorących udział w zdarzeniach w poszczególnych gminach

Lp.	Gmina	Osoby			Razem
		PSP	OSP z KSRG	Pozostałe OSP	
1.	M. Czarnków	811	60	6	877
2.	Gm. Czarnków	727	358	217	1302
3.	M. i Gm. Trzcianka	1730	417	197	2344
4.	M. i Gm. Wieleń	202	874	85	1161
5.	M. i Gm. Krzyż Wlkp.	143	1004	18	1165
6.	Gm. Drawsko	56	533	237	826
7.	Gm. Lubasz	387	599	107	1093
8.	Gm. Połajewo	211	291	259	761
Razem		5004	4267	4136	1126

V. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNO-SZKOLENIOWA

1. Szkolenia ochotniczych straży pożarnych

Komenda Powiatowa PSP Czarnków prowadzi nadzór nad przeszkoleniem członków ochotniczych straży pożarnych do udziału w działaniach ratowniczo gaśniczych. Szkolenie ochotniczych straży pożarnych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim przeprowadzają funkcjonariusze tutejszej komendy zgodnie z systemem szkolenia Komendy Głównej PSP.

W 2020 r. przy współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Szkolenia KW PSP w Poznaniu przeprowadzono szkolenie z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego oraz rozpoczęto szkoleniowe dla strażaków OSP kwalifikujących do udziału w działaniach ratowniczych. Niestety z powodu sytuacji epidemiologicznej nie udało się szkolenia dokończyć.

Stan wyszkolenia członków OSP z KSRG biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych z terenu Gminy Czarnków przedstawia poniższa tabela.

Nazwa kursu	Liczba strażaków posiadająca wyszkolenie
Szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP	39
Szkolenie dowódców	11
Szkolenie naczelników	7
Szkolenie z zakresu ratownictwa technicznego	31
Szkolenie kierowców - konserwatorów sprzętu ratowniczego OSP	6
Szkolenie strażaków OSP z działań przeciwpowodziowych oraz ratownictwa na wodzie	30
Kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy (kpp)	8
Szkolenie przyjmowania statków powietrznych LPR	10

Ze względu na coraz wyższe standardy wyszkolenia pożarniczego funkcjonariuszy i druhów strażaków jednostek OSP, należy kontynuować zadania w ramach szkolenia i odnawiania uprawnień, kursy z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy medycznej dla strażaków z KSRG oraz szkolenia podstawowe i specjalistyczne realizowane zgodnie z nowym systemem szkoleniowym przez komendę PSP w Czarnkowie i Wojewódzki Ośrodek Szkolenia KW PSP w Poznaniu.

VI. PRZEGLĄD TECHNICZNY W JEDNOSTKACH PSP

W ubiegłym roku, ze względu na sytuację związaną z pandemią koronawirusa, w Gminie Czarnków nie przeprowadzono przeglądu technicznego w jednostkach OSP.

VII. ZDARZENIA I WYDARZENIA CHARAKTERYSTYCZNE

- **Pożar budynku mieszkalnego w Romanowie Górnym (20.09.2020 r.)**

20 września 2020 roku w miejscowości Romanowo Górne doszło do tragicznego w skutkach pożaru budynku mieszkalnego. Ze zgłoszenia wynikało, że wewnątrz obiektu pozostały 2 osoby, co jednak podczas rozpoznania właściwego na miejscu pożaru udało się zweryfikować do jednej osoby poszkodowanej. Z uwagi na rozwój pożaru i możliwość bezpośredniego narażenia na utratę życia mieszkańców do działań zadysponowano siły i środki z powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego oraz pilskiego. W wyniku przeprowadzonych działań wewnątrz budynku odnaleziono ciało młodego mężczyzny.

- **Pożar budynku mieszkalnego w Białężynie (21.12.2020 r.)**

21 grudnia w godzinach porannych doszło do pożaru poddasza budynku jednorodzinnego w miejscowości Białężyn. Niezwłocznie do zdarzenia zadysponowano siły i środki z dwóch powiatów, ponieważ ze zgłoszenia wynikało, że pożarem objęta jest znaczna część obiektu. Na miejsce zdarzenia udała się także grupa operacyjna Komendanta Powiatowego w Czarnkowie.

Tym razem obyło się bez ofiar, jednak straty w mieniu były wysokie z uwagi na strawienie ogniem ponad połowy poddasza. W działaniach gaśniczych, które trwały niemal 3 godziny udział brało 34 strażaków Państwowej i Ochotniczych Straży Pożarnych.

- **Potrącenie motorowerzysty w Ciszkowie (01.08.2020 r.)**

Kolejnym mniej spotykanym w naszym powiecie zdarzeniem było potrącenie motorowerzysty przez samochód osobowy. Do zdarzenia doszło na prostym odcinku drogi niemalże w samo południe przy bardzo dobrych warunkach na drodze. Po dojeździe na miejsce zdarzenia strażacy zastali poszkodowanego leżącego na jezdni przy motorowerze. Samochód osobowy znajdował się na poboczu ok. 20 m dalej. Niezwłocznie przystąpiono do udzielenia kwalifikowanej pierwszej pomocy mężczyźnie a następnie przekazano go pod opiekę lekarza Zespołu Ratownictwa Medycznego z Czarnkowa.

Droga wojewódzka nr 140 była nieprzejezdna z powodu prowadzonych czynności przez Policję ponad 2 godziny.

WNIOSKI

1. Należy w sposób ciągły inicjować ćwiczenia, szkolenia, kursy doskonalące dla członków OSP, w celu uzupełnienia wiedzy i poprawy umiejętności ratowniczo-gaśniczych.
 2. Należy prowadzić zajęcia z dziećmi młodzieżą w ramach działań profilaktycznych, a także w celu pozyskania przyszłej kadry strażaków - ochotników. Dobrą inicjatywą jest udział członków MDP w obozach szkoleniowo-wypoczynkowych, turniejach wiedzy pożarniczej, konkursach plastycznych organizowanych przez ZOSP RP.
 3. Należy kontynuować doposażanie w sprzęt pożarniczy w jednostkach OSP, zwracając uwagę na potrzeby bieżące oraz plan sieci rozwoju ratownictwa specjalistycznego na poziomie podstawowym na terenie powiatu.
 4. W sezonie grzewczym wzrasta ilość wyjazdów ratowniczo-gaśniczych do pożarów sadzy w kominie. Zjawisko to generuje duży wzrost udziału sił i środków w tego typu zdarzeniach. W takim przypadku do działań dysponowane są co najmniej 3 zastępy strażaków.
-